

ABONAMENTUL.

Un an 87 lei. 140 lei

6 mo. 40 lei. 20 lei

3 mo. 20 lei. 10 lei

Un cor. 1 cor. 50 bani

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:
odată C. 2-50 a doua
și a treia oară C. 2-Manuscrise sunt a se
adresa la Redacția
„UNIRII” Blaj.

APARE MARȚIA ȘI SÂMBĂTA.

Coborîrea Spiritului Sfânt.

De aproape două mii de ani prăznuște lumea creștină evenimentul istoric însemnat și unic în efectele sale: venirea Spiritului Sfânt asupra Apostolilor. Dacă nașterea Mântuitorului a fost începutul realizării planului necuprins de măreț al Părintelui ceresc privitor la genul omenesc și învierea glorioasă, biruința falnică a dreptății asupra minciunii, a luminei asupra întunecului, atunci coborîrea Spiritului Sfânt de bună seamă a fost perfectuarea completă a operei începute. Sbuciumările neconținute ale individului cât și ale societății spre culmea idealului încă nelămurit, dela data aceasta încep a-și avea rostul și îndreptățirea existenței lor. Doririle vagi, nedeterminate ale inimei omenesci după binele universal, prin venirea Spiritului adevărului se concretizează în enunțarea apostolică a lui Isus Hristos: fiți desăvârșiți, precum Tatăl meu ceresc desăvârșit este! Iată stabilit programul social, economic, politic și cultural al neamului omenesc. Nizuința neîntreruptă spre binele subsistent este menirea omenimei pe acest pământ. Influența delicată, efectivă și în același timp imperceptibilă și armonioasă a divinității asupra liberei noastre voințe este și va rămânea o taină ascunsă înaintea priceperii noastre mărginite.

Imprejurarea, că din pricina neputinței noastre nu putem explica lucrarea unică în felul său a dumnezeirii cu liberul nostru arbitriu nici pe departe nu ne îndreptățește să negăm faptul incontestabil. Istoria imparțială, păzitoare fidelă a întâmplărilor ne atestă, că apostolii după venirea Spiritului Sfânt au schimbat fața pământului. Nu înțeleg schimbare în structura lui sau în compoziția fizică și chimică a elementelor, cari îl compun, ci o schimbare în modul de gândire și simțire a stăpânului acestui pământ — a omului.

Spiritul de solidaritate, jertfirea de sine, conceptul binepriceput de altruism, râvna de-a promova binele obștesc, nizuința milioanei spre o țintă afară și peste cadrele înguste ale simțurilor și priceperii noastre, cu un cuvânt primenirea întreg eului omenesc, s'au înfățișat în adevărata lor lumină și au fost price-

pute după cuviință, dela acest eveniment. Principiul — intrat în patrimoniul științei omenimei — despre evoluarea, respective perfectibilitatea până la indefinit a cunoștinții omenesci e în acord deplin cu ținta morală propusă de societatea condusă de înțelepciunea Spiritului adevărului.

Greșala este numai concepția deterministă — materialistică a evoluției și-n faptul de-a atribui necesității inexorabile interne orice înaintare fie pe ori și ce teren, iară nu — cum aievea este — urmării firești a voinții libere pusă în lucrare de inteligența pricepătoare a rostului menirii omului pe pământ. Și chiar din faptul, că perfecționarea, înaintarea nu e impusă, ci dorită și pusă numai ca țintă, urmează tragicul și fatalul adevăr, că răutatea și egoismul omului poate împiedeca, ba chiar zădărnici atât pentru sine cât și pentru societate înfăptuirea scopului sublim. Nespun de mare răspundere ia asupra sa cel chemat să îndrepte destinele temporale societății, dacă primește aceasta sarcină fără a fi încercat să pătrundă vre-odată principiile eterne și nestrămutate ale adevărului obiectiv, cari sunt izvoarele și fundamentul justiției sociale, și astfel a îndestulării, păcii, bunicii înțelegeri și a iubirii curate. Nu ambiția vătămă, iubirea dezordonată de sine și râvna nesățioasă după prerogative, să fie imboldul celor puși la conducerea popoarelor sau a unei națiuni, ci vrerea sinceră de-a promova interesele obștești cunoscute sub lumina descoperirii Spiritului adevărului.

Numai bazați și conduși de principiile evangheliei putem spera cu siguranță să împlinim o misiune din dispoziția providenței în șirul popoarelor. Istoria cu logica implacabilă a faptelor ne arată, că popoare ale căror conducători s'au abătut dela principiile veșnice ale onestității naturale pierzându-și rostul existenței în ansamblul glorios al ordinului moral, au încetat cu totul sau cel puțin și-au pierdut rolul conducător. Să nu uităm, că națiunile, ca și individul sunt instrumente — ce-i drept raționale — în mâna Providenței, care asemenea măestrului iscusit delătură, aruncă dela sine unealta, care nu mai corespunde scopului pentru care s'a destinat. Suntem firm convinși, — din faptul, că după atâtea veacuri de

amară despărțire, noi cei de-un sânge ne-am împreunat în o singură formațiune socială, în unitate de stat, cum era de altcum firese —, că Providența divină îndreptătoare a soartei națiunilor, ne-a destinat o misiune specială de împlinit pentru înflorirea și înaintarea omenimei întregi. Drept aceea, noi avem datorință mai mare decât orișicine altul să încercăm prin priceperea sănătoasă și aplicarea justă a adevărilor eterne să ne facem vrednici de aceasta onerifică însărcinare. Deci cu înzistență să cerem, ca Spiritul adevărului să planeze asupra noastră.

Tellus.

Căderea guvernului Averescu.

București 27.

Pe urma rezultatelor alegerilor din vechiul regat și Basarabia, fiind exclus ca generalul Averescu să poată forma o majoritate parlamentară, cu propriul său partid, chiar și cei din urmă și cei mai aprigi dușmani ai unui guvern de concentrare au cedat.

Se urmează pertractări cu bărbați din anturajul șefilor de partid.

Regele și-ar fi dat învoirea iar generalul Averescu insistă numai să i-se asigure un anumit număr de portofolii.

Se spune, că însărcinat cu pourparleurile din partea partidului poporului, ar fi ministrul Garoflid, care a avut lungi convorbiri cu dl Maniu la Cluj.

În cercurile mai bine informate să și șoptește numele viitorilor miniștri. Iorga ar rămânea președinte al Camerei. Locul de președinte la Senat ar fi însă cedat unui reprezentant al Ardealului membru al partidului Național.

Se fac pronosticuri relativ la alegerile din Ardeal, Bănat și Bucovina. Toți cred, că în Bucovina rezultatul ar fi cam următorul:

2 socialiști (Grigorovița) 1 polon, 1 german, 2 ruteni, 2 flondoriști, 1 tachist, 1 independent, 6 democrați ai Unirii, 2 averescani.

În Bănat: 1—2 liberali (Ionel Brătianu eventual și Biberia) 2—3 svabi, 3 Tărăniști (Teicu) 1 Tachist, (Titulescu) 1 socialist, 2 independenți țărăniști, 6 part. național, 4 averescani (Imbroane) În Tsansilvania: 1 Liberal (Creangă?) 1 tachist (Take Ionescu?) 5 sași, 3 săcui unguri, 3—4 socialiști, 2 indep. 2—3 țărăniști (Sorice) 20—22 averescani și 60—65 part. național.

Preoțimea și lupta electorală.

»Salus republicae suprema lex esto!«

— E principiul de guvernare, care desconsiderat se răsbună amar. Și principiul acesta nu se poate trece cu vederea, nici în toată cea mai aprigă lupte electorale, ce se desfășură acum în văzul nostru.

Admițând — și rogu-mă cine nu l-ar admite? — principiul acesta, involuntar ni se ȋmbie ȋntrebarea: ce ȋnută să ȋce preoțimea în lupta electorală, ca să poată contribui și ea la binele statului român?

Până bine decurând, câtă vreme era vorba de cea mai strictă defenzivă pentru conservarea naționalității noastre, răspunsul la o astfel de ȋntrebare era nespus de ușor. Dar astăzi, când fiii aceluiaș neam, împărțiți în partide, își însușesc care mai de care convingerea firmă, că vederile sale pot să fericască mai bine România-Mare, — răspunsul pare mai greu. Nu de alta, dar e mai greu să convingi astăzi pe cineva despre idealismul tău, când toată lumea te ȋne vânător de interese personale, deși de fapt vederile tale politice congruiază mai mult, cu programul cutărui partid. Și situația se complică și mai mult, când e vorba să-ți justifici ȋnuta ȋnaintea poporului, care până acum are dat să-și vadă toți cărturarii într-o tabără, și oare până acum nu știa și nu auzea de altceva, decât că trebuie să ȋină cu păstorul său.

Cu toată situația schimbată, cu toate curentele ce se agită, uneori și în sens contrar, suntem de părerea, că răspunsul nu e tocmai așa dificil, dupăcât s'ar părea la prima vedere. Motivul este, pentrucă și în această nouă situație, trebuie să fie — iar dacă nu ar fi, ar trebui creat! — un partid, care să cuprindă în programul său vederile și convingerile noastre politice.

Convingerea preoțimii noastre a fost și este, că numai naționalismul și democrația așezate pe temelii moralei evanghelice, asigură dezvoltarea și ȋnaintarea poporului și al statului nostru românesc. Credincioasă acestei convingeri preoțimea noastră de fapt nu a pregetat a purta cea mai îndârjită luptă pentru realizarea acestor principii.

Prin unirea noastră cu România-mare, revendicările naționale în mare parte s'au ȋnfăptuit. Dar cine va cuteza să susțină, că s'a realizat și democratizarea țării noastre? Și dacă nu s'a realizat, se impune a nu ne abate cu nici un preț dela ȋnfăptuirea și a acestui postulat, pe care-l cere și spiritul timpului.

Aceste convingeri ale preoțimii și le-au ȋnsușit cele mai multe partide politice. Se pune chestiunea, prezintă oare aceste partide politice destulă garanție, că vor să le și realizeze? Noi credem, că partidele cari numai în timpurile mai nouă au aderat la aceste, precum și partidele nou ȋnființate, nici decât nu prezintă garanța cerută, pentrucă numai un trecut de lupte poate da unui partid stigmatul credibilității, adică garanță deplină.

Iar ȋntre partidele cu oarecare trecut locul cel mai de frunte îl are Partidul Național.

E evident așadar, că preoțimea noastră numai în cadrele Partidului Național va urma tradițiilor sale, și că numai votând și agitând pentru candidații acestui partid va lucra cu deplină liniște sufletească la binele statului și poporului românesc.

Accidentul D. Deschanel. Președintele republicii plecă din Paris la Montblison unde trebuia să aibă loc ȋnagurarea monumentului ridicat în memoria senatorului Raymond, aviator mort în serviciul Franței.

Călătoria președintelui a fost marcată de un incident penibil care nu va avea însă nici o urmare gravă. În noaptea de Sâmpătă spre Duminică d. Deschanel avusese un acces de gripă destul de violent. Totuși el nu voi să-și modifice dispozițiunile luate. În cursul călătoriei d. Deschanel se simți ȋncomodat de căldură și sculându-se, deschise una din ferestre pentru a se răcori. Luat probacil de vânt el căzu prin fereastra foarte largă a vagonului pe drum. Din fericire, trenul umbla tocmai atunci cu o ȋnțeață foarte moderată și locul era foarte nisipos. Președintele revenindu-și ȋmediat din buimăceală putu să se scoale și să se ducă la postul cel mai apropiat de barieră. Subprefectul din Montfais a fost ȋmediat avizat și a sosit puțin în urmă cu automobilul ducând pe președintele la subprefectură. D. Deschanel s'a ales cu câteva contuziuni fără nici o gravitate.

Un fenomen interesant

În librăria noastră se pot găsi orice fel de ziare din țara românească. Și sunt multșoare. Și se ȋnmulțesc pe zi ce merge. Unele nu stau mult la expoziție, ba „Patria“ nici nu o prea găsești, decât cu protecție. Cât de ȋngurat e însă publicul nostru față de un ziar nou, cu numele „România“, e chiar revoltător. Nu te miri, că acest public „ȋnchis ȋntre murii chinezești“ și „care respiră atmosfera ȋmbăcșită a Blajului“, nu cetește bunăoară „Re-nașterea română, căci e rău tipărită. Dar, că nu cetește „România“, care are un tipar atât de excelent și ceteș, asta nu se poate ȋnțelege, asta-i o crimă, un atentat și o necinstire formală a principiilor atât de sănătoase și singur — fericitoare pentru țară, depuse cu atăta dibăcie și cu atăta sinceritate în acest ziar. Un păcat strigător la ceriu! — „România“ o găsește totdeauna și oricine, pe masa librăriului în teancuri groase, de pare-că miroasă a găzdăcie, ca o fată mare și frumoasă, dar fără noroc. Așteaptă și ea pețitorii, cari nu vreau să vină. Ce-i de făcut?

Nu ȋnțelege oare publicul nostru, că a nu ceti „România“ ȋnseamnă a nu fi ȋnteligent, precum a nu fi ȋnscris în partidul dlui Averescu ȋnseamnă a nu fi Român cinstit?

Atragem aristocratica atențiune a protectorului jidanilor din Blaj asupra acestui fenomen mai mult decât curios, și-l rugăm cu ȋnzistență să ȋce toate măsurile, exoperând dacă-i cu puțință un decret de cetire obligătoare a susnumitului ziar.

— E totuș păcat să rămână nemăritată o fată ce poartă un nume atât de frumos.

Splon.

Discuția războiului în senatul american. Secretarul Daniel a citit în fața comitetului de cercetare a Senatului alcătuirea planului de război, preparat în departament ȋnainte de 8 Aprilie 1917. Secretarul spune, că trebuie să respingă în fața comitetului aserțiunile repetate după care ar fi fost instigator în a prepara și aproba planurile de război. Arată comitetului că în 1915 i-se spusese dela amiralitate de a prepara planul de război contra ori cărei eventualități dușmane. Acest plan nu a fost însă în legătură cu planul care a fost alcătuit cu un an ȋnainte în special pentru războiul cu Germania. Descrie strategia acestuilalt plan declarând că la 10 Februarie 1917 a ȋnaintat amiralității generale o problemă bazată pe declarațiunea de război contra Germaniei, cerând bazat pe situațiune o strânsă cooperare cu aliații precum și ȋntrebuințarea celei mai bune metode spre a combate sub-marinele și a utiliza vapoarele de război. Răspunsul a fost ȋnaintat la 17 Februarie și a format baza pentru diferite operațiuni navale în cursul războiului. Arată comitetului, că a existat numai o singură copie.

O necesitate

simțită de toți aceia, oari nu numai sunt mândrii de Blajul care a dat atăția corifei ai trecutului și mai ales ai zilelor noastre, ci doresc să-i vadă propășirea cât mai grabnică pe toate terenele, e și aceea a unui Atelier de țesături românești în Blaj. — În arhivele acestui Blaj există undeva un atare Atelier, — dar numai în arhive, — căci o activitate vizibilă ȋncă nu se poate constata. Cred, că e cel mai potrivit lucru să se revină, asupra acestei idei, mai ales acum, când suntem liberi de a ne manifesta originalitatea noastră și prin frumoasele noastre »Porturi Naționale«.

E o ocazie nouă ca dibăcia specială a româncuțelor noastre să fie evidențiată cât mai mult.

Lipsa acestui atelier o simte Blajul mai ales azi, când privește de aproape progresele frumoase realizate prin creșterea orfanilor și orfanelor în Orfelinatul din loc.

Fetițele acelea blânde și euminți — crescute cu mari jertfe atât din partea publicului generos, cât mai ales prin paciența de fer și zelul neobosit al superiorității acelu Orfelinat — azi-mâne își vor cere sborul în vârtejul lumii, și ce bine va fi, dacă prin ȋnvățarea țesătoriei casnice (și poate chiar artistice) li va fi asigurată până cea de toate zilele și astfel prin ȋnființarea unui Atelier de țesături românești în Blaj, Superioritatea Orfelinatului se achită de una din cele mai mari griji — viitorul fetițelor crescute acolo! Cât de ușor se vor putea plasa fetițele harnice în acel Atelier unde pe lângă o supraveghere directă își vor putea asigura și un viitor cinstit.

Subsemnatul — ȋntâmplător — am făcut cunoștința unui tinăr cum s'ar zice de »bună speranță« în această branșă și care a făcut oarecari demersuri pentru a-și

căuta un local potrivit unui astfel Atelier. Pareă decepționat, — dar crezând, că nu greșesc dacă mă fac interpretul Blajului, îmbărbătându-l și îndemnându-l să facă o nouă încercare, adresându-se și »Reuniunii femeilor«, să nu părăsească ideea frumoasă de a deschide în Blaj un Atelier de țesături românești.

Blăjenii cărora le va solicita concursul ered, că nu vor esita a sprijini ideea frumoasă din toate punctele de vedere de a înființa în Blaj un Atelier de țesături românești.

Tertus.

Cât s'a sămănat? După o ultimă situație oficială a sămănturilor, dăm următoarele cifre asupra însămăntărilor efectuate până la 18 Mai c.

În Basarabia s'au sămănat 98.510 ha. grâu de primăvară, 5435 ha. secară de primăvară, 164.184 ha. porumb, 395.951 ha. orz și orzoaică, 97.343 ha. ovăz, 71 ha. med, 839 ha. rapiță, 8459 ha. floarea soarelui, 5343 ha. in, 1134. cânepă, 5491 ha. cartofi.

În Bucovina s'au sămănat 234 ha. grâu de primăvară, 3964 ha. porumb, 1698 ha. orz și orzoaică, 1530 ha. ovăz, 1051 ha. cartofi. Toate celelalte cereale și legume pe care le-am notat pentru Basarabia, fost cultivate anul acesta în Bucovina.

În Transilvania s'au sămănat 9331 ha. grâu de primăvară, 186 ha. secară, 82 mii ha. porumb, 6170 ha. orz și orzoaică, 42466 ha. ovăz, 95 ha. in, 1250 ha. cânepă, 16.680 ha. cartofi.

În Vechiul Regat s'au sămănat 27.893 ha. grâu de primăvară, 675 ha. secară, 307.140 ha. porumb, 417.119 ha. orz și orzoaică, 394.205 ovăz, 6063 ha. mei, 20.766 ha. rapiță, 1546 ha. floarea soarelui, 5104 ha. in, 447 ha. cânepă, 6327 ha. cartofi.

Declarație riscată.

Un venerabil și fost fruntaș al Partidului Național, schimbându-și »chepe-neagul« și trecând în Partidul Poporului, ar fi declarat, că Partidul Național după înfăptuirea României-Mari și-a pierdut orice drept de existență, întrucât revendicările noastre naționale s'au împlinit.

Dupăce declarația aceasta, poate să aștepte imitatori, pentru lămurire ținem să constatăm, că nu acopere nici decât adevărul. Revendicările noastre numai în parte s'au împlinit. Cine nu crede, gândească-se la miile de frați Români, rămași afară de granițele noastre.

Aducă-și apoi aminte, că tocmai în cuprinsul hotarelor noastre sunt o mulțime de fracțiuni naționale, a căror supraveghere partidul național, crede, că nu e încă timpul să se scape din vedere. Și în urmă binevoiască a considera, că programul partidului național nu e privit și nu privește numai revendicările naționale,

ci pintește la înfăptuirea atâtor și atâtor reforme democratice, indispensabile la statornicirea vieții noastre de stat.

Concluzia: așteptăm mai multă cum-pânca din gura »venerabilului«.

Să rectificăm?

D. Dr. Marcian Căluțiu et comp. În nrul 26 dela 25 Mai 1920 al ziarului »România« oer în interesul »restabilirii unui adevăr«, să revocăm ceea ce s'a scris în nr. 34 al »Unirii«, în care s'a înfierat modul de agitație electorală, la care s'a dat între alții și păr. Laurențiu Nicoară. Măturisim sincer, că înainte cu câteva zile am mai primit o scrisoare în aceeași cauză dela d. Marcian Căluțiu, dată la 19 Maiu (va să zică 2 zile mai târziu decât cea publicată în »România«.) dar credeam, că va fi bine să n-o mai încreștăm, considerându-o ca isvorită din patima agitațiilor electorale. De vremece însă D. M. Căluțiu ține cu tot prețul să se revină asupra unei pricini odioase, ne simțim îndreptățiți a declara, că din cele publicate în ziarul nostru nu suntem în poziția a revoca nimic. Argument pentru ținuta aceasta ne servește însuș dl Căluțiu, când pune în gura păr. L. Nicoară următoarele cuvinte: »Și dacă vor veni la voi din *cei cu haine lungi*, eari nu se țin de partidul poporului spunți-le să vă deie pace de astădasă«. Că vorbe de felul acestora nu sunt în stare a înstreina poporul de preoțime, — creadă cine va vrea. Să știe însă atât d. Căluțiu, cât și ortacii dsale, că preoțimea noastră credincioasă Partidului național, nu poate fi desavuată înaintea poporului dela sate, din simpla pricină, că nu se simte atrasă către așa numitul Partid al poporului.

De altcum, dl Căluțiu nu mai apere pe păr. Nicoară, a cărui activitate la Bistra e cunoscută și motivele venirii de acolo de asemeni. De credincioșii din noua parohie, se vede, că tot așa se îngrijește, căci în loc să fie în mijlocul turmei, petrece tot în Sănmărtin purtând »șlepu« celor tari de azi.

Informațiuni.

— **Dinstinoție.** *Sfinția Sa Papa Benedict pe păr. Dr. Zenovie Păclișanu* distinsul nostru istoric și director al arhivelor statului din Cluj, l-a numit camerar papal supranumerar, conferindu-i dreptul să poarte toate insigniile împreunate cu această distincție. Ca unui fost redactor al ziarului nostru ținem să-i transmitem felicitările noastre.

Ș
c
ti
ge
că

— **Teatru în Blaj.** În zilele de 30, 31 Maiu și 1 Iunie trupa teatrală a dlui *Mișu Fotino* dela Craiova, va da trei reprezentații. Piesele ce urmează a se reprezenta sunt: »Fracul«, »Onoarea« și »Suzetta«.

Numele bun de care se bucură această trupă e o garanță suficientă pentru succesul, pe care și de astă il va avea în orașelul nostru

Când va fi semnată pacea cu Ungaria?

Conferința ambasadurilor prezidată de d. Jules Cambon a hotărât ca la 4 Iunie să se iscălească la Versailles tratatul de pace cu Ungaria. Conte *Appony* însă a demisionat din postul său de prim delegat al Ungariei la conferința de pace. Baro-nul *Deebs* va semna tratatul în locul său.

Cine formează cabinetul italian.

D. *Nitti* a reușit să formeze al treilea guvern prezidat de d-sa. El e compus astfel: d. *Nitti*, președinte de consiliu și ministru de interne; d. *Scialoja*, ministru de externe; d. *Romadino*, ministru de război; amiralul *Sechi*, ministrul marinei. E de menționat întărirea partidului d-lui *Giollitti* care e reprezentat, cu 3 membri în cabinet.

Statele-Unite iartă datorile Aliatilor.

Mai multe ziare germane reproduc știrea dată de »New-York Herald« Washington după care Statele-Unite presupănesc serios de a ierta aliaților partea datoriei lor și anume din considerațiuni pur comerciale căci ar avea pentru America însuși consecințe financiare fatale dacă ar forța acum pe aliași la plata

acestor sume gigantice. Se recomandă deci prevenire din partea Statelor-Unite.

Situația în Bulgaria.

Președintele consiliului a procedat la o remaniere a ministerului său provocat prin numirea a doi miniștri deputații agrarieni Omartșavski și Oboff chemați să ia succesiunea miniștrilor neagrarieni Burroff, Madjareff și Daneff cari s'au retras din cabinet după ultimele alegeri legislative.

Sibiu, 12 Mai 1920.

interveni, luminând obștea poporului, asupra importanței Caselor Naționale-culturale și a economiilor de model, și astfel vor stărui cu toți, cerând și din partea dâșilor, dela oganele cari săvârșesc reforma agrară, destinarea unui intravilan și a câtorva jugere în hotarul comunei pentru scopurile suspomenite.

În modul acesta, prin ajutor împrumutat, vom ajunge, cu un pas mai aproape de ținta dorințelor noastre: de a ne vedea ridicați în cultură și bunăstare materială, pe o treaptă cu neamurile cari până acuma au mers tot înaintea noastră și pe care datorită avem să le ajungem și, dacă se poate să le și întrecem.

Sibiu, 12 Mai 1920.

A. Bârseanu,
president.

R. Simu,
secretar administrativ.

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comenta în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

„ROMÂNUL”

societate pe acții de comerț, industrie și economie în Aiud.

Convocare.

Domnii acționari ai societății pe acții de comerț, industrie și economie „Românul” din Aiud, sunt invitați la

Adunarea generală extra-ordinară, care se va ține Duminică la 6 Iunie 1920 în localul societății cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghere.

1 co-
e nenea Maxim?

Nr. 214 1920.

Apel

cătră comunele noastre românești.

Avem onoarea a aduce la cunoștința organelor comunale și a întregii obști a comunelor noastre de pretutindeni, să în vederea ridicării neamului nostru prin cultură și bunăstare materială, „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” cu sediul în Sibiu, a hotărât să inițieze și conducă, pe lângă celelalte lucrări de care s'a ocupat până acum, și o acțiune mai mare pentru înființarea de Case Naționale-culturale în satele noastre și în centrele orășenești, în care case să fie înălțate Biblioteca și agentura populară a „Asociațiunii”, însoțirea de credit, de producțiune și valorizare din comună și în genere, unde să se concentreze tot ce țintește înaintarea culturală și economică a unei comune sau a unei regiuni.

Spre acest scop am și pregătit o schiță și un regulament și am făcut pașii de lipsă pentru pregătirea planurilor, pe care să le punem la dispoziția comunelor, care ni s'au adresat, și până acum, în această privință și ni se vor adresa, dupăcum avem nădejde, tot mai cu stăruință în viitor.

Spre a ajunge mai cu înlesnire scopul ce îl avem în vedere, am adresat onor. Secretariat general al agriculturii rugarea, să ia măsurile de lipsă, prin organele ce conduc reforma agrară, ca în fiecare comună să se destineze un intravilan potrivit pe seama Casei Naționale-culturale, cum și câteva (2-3) jugere de pământ în apropierea comunei pentru grădii și ferme (economii) model.

Convinși de trebuința urgentă a înfăptirii mijlocului de cultură, de care ne ocupăm, avem nădejdea, că organele comunale, împreună cu preoții, învățătorii și alți fruntași din comune, înțelegând, și dâșii ei în Români, întregită se impune, chiar dela început, creșterea acestei instituții în toate comunele noastre,

A P E L.

Prin aceste învișăm pe toți funcționarii de cale ferată, precum și pe particulari (indivizi sau societăți), cari posed material de cale ferată cucerită însă fără bază legală, ca despre aceasta în decurs de 30 zile să ne avizeze, în care caz vor fi scutiți de orice procedură penală ce ar urma din crima de mai sus, în caz contrar însă se vor preda Curței Marțiale.

Asemenea învișăm pe toți funcționarii publici, ca având știre despre material de cale ferată ajuns în posesiunea unor particulari-indivizi sau societăți, despre aceasta în decurs de 30 zile să ne raporteze.

În cât după expirarea termenului acesta s'ar dovedi, ca despre astfel de materiale au avut știre și nu ne-a raportat se vor considera ca factori de crimă.

Secretar general:
Dr. Groza.

AVIZ.

Urmând, ca în cel mai scurt timp să se retragă din circulațiune coroanele, să aduce la cunoștința publică, că la retragere nu se vor primi dela același personă pentru schimb sume mai mari de 1,000 coroane în bancnote de 10,20,50 coroane. Să desminte versiunea lansată de speculatori, că bancnotele de 1000 și 10,000 coroane stampilate n-au curs legal.

Direcțiunea financiară.

(136) 3-3

Magazinul de Vopsele și Produse Chimice

„LA PALETA”

din București str. Colței 8.

Oferă onor. cliențele în condițiuni foarte avantajoase:

Uleiuri de vopsit crude și dublin fierte din Basarabia.

Diverse vopsele praf și preparate în uleiurile cele mai fine.

Lacuri englezești pentru trăsuri și automobile.

Chit special alb și roșu, în bidoane de fier.

Ipsos praf alb.

Anilinuri și diverse produse chimice, etc., etc., etc.

garantând pentru superioritatea în calitate.

(133) 3-3.

Fiul lui Antoniu Novotny,

turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote. □ □

TIMIȘOARA-FABRIC.

(112) 20-52.

Calculări de preț se trimit gratuit. :: ::

Redactor responsabil: Gheorghé Dănilă.

Numărul cenzurat de: Vasile Moldovan.